

**Belgisch voorzitterschap van de Raad van
de Europese Unie
Programma Binnenlandse Zaken**

Inleiding

Onder het Belgische voorzitterschap van de Raad van de Europese Unie zal de Europese ruimte van vrijheid, veiligheid en recht zonder binnengrenzen verder worden versterkt tegen de achtergrond van een uitdagende geopolitieke context. Van januari tot maart zal het voorzitterschap ernaar streven alle belangrijke hangende wetgevende voorstellen op het vlak van o.a. asiel en migratie en de preventie en strijd tegen de georganiseerde criminaliteit aan te nemen. Van april tot juni zal de prioriteit verlegd worden naar de implementatie van overeengekomen hervormingen en het vormgeven van de toekomst: een open en veilig Europa, dat de kernwaarden van de Unie en het welzijn, de veiligheid en bescherming van alle Europeanen bevordert. Centraal daarbij is een veerkrachtig Schengengebied, een goed beheerd asiel- en migratiesysteem, een efficiënt systeem voor crisisbeheer, een versterkt Europees mechanisme voor civiele bescherming, grensoverschrijdende samenwerking op het gebied van wetshandhaving en een geoptimaliseerde toegang tot en uitwisseling van informatie in een steeds digitalere wereld.

Een eerlijker en efficiënter asiel- en migratiestelsel

Het voornaamste doel van het voorzitterschap is om in de eerste plaats alle overblijvende wetgevende dossiers uit het Migratie- en Asielpact af te ronden. Vervolgens zal de nadruk verlegd worden naar de operationalisering en implementatie. Op dit cruciale moment voor ons Europese migratiebeleid, bij de overgang tussen twee institutionele cycli, zal het voor Europa essentieel zijn om beslissende stappen te nemen, niet alleen op papier, maar ook in de praktijk. We moeten laten zien dat we een akkoord kunnen bereiken over essentiële hervormingen en dat we, in nauwe samenwerking met de Europese Commissie en de Europese agentschappen, het terrein voorbereiden om deze hervormingen inzake de manier waarop we samen de migratie organiseren te realiseren. Tegelijkertijd moeten we de dagelijkse uitdagingen blijven aangaan en ons voorbereiden op de toekomst.

Het Belgische voorzitterschap zal alle mogelijke inspanningen leveren opdat de structurele hervorming van het Gemeenschappelijk Europees Asielstelsel vóór het einde van de huidige legislatuur afgerond is. Het nieuwe juridische kader dat zal bestaan uit de nieuwe Screeningverordening, het nieuwe Eurodac, de Asielprocedureverordening, de Asiel- en Migratiebeheerverordening en de Crisisverordening, de versterkte Opvang- en Kwalificatierichtlijnen en het nieuwe Kader voor Hervestiging, zal bijdragen aan het uiteindelijke doel van een goed functionerend en eerlijk asielstelsel dat het vertrouwen tussen de lidstaten zal versterken in een geest van verantwoordelijkheid en solidariteit, duidelijkheid zal verschaffen voor mensen die de EU binnenkomen en Europeanen zal verzekeren van een menselijk en doeltreffend beheer van migratie in lijn met onze waarden en het internationaal recht. Het zal zorgen voor een gemeenschappelijke en snelle reactie op migratiecrisisen en de legale kanalen richting internationale bescherming verbeteren. Het zal het beheer van de buitengrenzen versterken, duidelijke regels vastleggen over de verantwoordelijkheid, zorgen voor een evenwichtige verdeling van de verantwoordelijkheden en meer geharmoniseerde opvang- en beschermingsnormen

verzekeren in de hele EU. Het zal zorgen voor efficiënte en snelle procedures die de bescherming van diegenen die er nood aan hebben mogelijk maken, terwijl het tegelijk bedoeld is om misbruik tegen te gaan, secundaire stromen te ontmoedigen en de effectieve opvolging van terugkeerbeslissingen te verzekeren.

Bovendien zullen de niet-wetgevende werkzaamheden van het voorzitterschap, naast de operationalisering van het Pact, ook bestaan uit het versterken van de implementatie van het huidige acquis en de praktische samenwerking en convergentie tussen de lidstaten op het vlak van asiel.

Aangezien een coherent, efficiënt en vernieuwend beleid inzake legale migratie integraal deel uitmaakt van een goed beheerd en gecontroleerd migratiestelsel, zal het Belgische voorzitterschap de besprekingen op een realistische en pragmatische wijze blijven leiden om een compromis te bereiken dat rekening houdt met de economische realiteit van de lidstaten en tegelijkertijd een echte meerwaarde biedt. Dat houdt in dat er vooruitgang wordt geboekt op het vlak van het juridische kader en dat de beleidsbesprekingen over legale migratie worden voortgezet. Meer in het bijzonder moet de herziening van de Richtlijn Gecombineerde Vergunning en van de Richtlijn Langdurig Ingezetenen afgerond zijn vóór het einde van deze legislatuur om de toelatingsprocedures voor werknemers uit derde landen te stroomlijnen en hun rechten te versterken. Het Belgische voorzitterschap zal er ook naar streven om op Raadsniveau te komen tot een algemene benadering inzake het voorstel van Verordening voor het opzetten van een talentenpool. Legale migratie maakt ook deel uit van de alomvattende aanpak van migratiebeheer in onze samenwerking met derde landen. Daarom zal het voorzitterschap een bijdrage leveren aan de versterking van de Europese maatregelen voor de ontwikkeling van mogelijkheden voor legale migratie door middel van brede en wederzijds voordelige samenwerkingsverbanden met partnerlanden, alsook aan de verdere ontwikkeling van de structurele talentpartnerschappen met derde landen om de mobiliteit van talent naar de EU te bevorderen met belangrijke partnerlanden voor migratie.

Een coherent en sterk migratiebeheer vereist de oprichting van wederzijds voordelige, aangepaste en alomvattende partnerschappen met derde landen van herkomst en doorreis. In deze context zal de Belgische aanpak van de externe dimensie van migratie zich richten op zowel een route gebaseerde als een Team Europe-benadering. Bovendien erkent deze benadering het intrinsieke verband tussen de externe en interne dimensies van migratie. We zullen ons richten op het monitoren van de situatie in prioritaire landen en langs de belangrijkste migratieroutes, en op de opvolging van de uitvoering van projecten en akkoorden. Het Belgische voorzitterschap zal dit doen met als doel de realiteit op het terrein dichterbij onze besprekingen te brengen.

De oprichting van een gemeenschappelijk EU-terugkeersysteem dat gebaseerd is op efficiënte, humane en robuustere procedures binnen de Unie alsook op effectievere samenwerking met derde landen, is een fundamenteel aspect van een alomvattend en geloofwaardig Europees migratie- en asielbeleid. Bijgevolg zal het Belgische voorzitterschap ernaar streven om de kwestie van terugkeer zowel vanuit een intern als extern perspectief aan te pakken, met als hoofddoel de efficiëntie van de terugkeer van

personen zonder verblijfsrecht, en in het bijzonder van personen die een bedreiging vormen voor de veiligheid, te verhogen. Om dit te doen zal het voorzitterschap nadenken over hoe het beste te halen uit bestaande instrumenten en beleid, zoals het drukmiddel van visa en de Europese strategie voor vrijwillige terugkeer en re-integratie. Op juridisch vlak zal het voorzitterschap tijdens de tweede helft van het semester een diepgaande discussie op gang brengen over de toekomst van het juridisch kader inzake terugkeer, aangezien uit recente besprekingen is gebleken dat het huidige kader met steeds grotere uitdagingen wordt geconfronteerd.

Een Schengengebied zonder binnengrenzen kan niet functioneren zonder een effectief visumbeleid dat reizen naar de EU aantrekt en tegelijk de interne veiligheid garandeert. Het Belgische voorzitterschap engageert zich daarom om het visumbeleid verder binnen Schengen te verankeren en ervoor te zorgen dat het een passend antwoord kan bieden op de toenemende migratie- en veiligheidsuitdagingen, met name door te streven naar een algemene benadering over het voorstel voor de herziening van het visumopschortingsmechanisme en door een toekomstgerichte discussie te leiden over de toekomst van het visumbeleid.

Het Belgische voorzitterschap wil tot slot de denkoefening voortzetten om, voorbij 2025, duurzame oplossingen te vinden voor ontheemde burgers uit Oekraïne die tijdelijke bescherming gevonden hebben in de Europese Unie.

Consolidatie van de Schengen governance

Schengen governance verwijst naar de overkoepelende structuur die zorgt voor de gemeenschappelijke verantwoordelijkheid voor de coördinatie en uitvoering van het beleid op het gebied van buitengrenzen, asiel, immigratie en criminaliteitspreventie en -bestrijding om de integriteit van de ruimte van vrij verkeer te waarborgen. Het Belgische voorzitterschap zal zich concentreren op een beperkt aantal prioriteiten die in het "De staat van Schengen 2023" rapport worden genoemd, namelijk de versterking van de politieke Schengen governance, de versterking van de buitengrenzen, terugkeer en de strijd tegen de georganiseerde criminaliteit, in het bijzonder de drugshandel.

De Schengen governance heeft zich de afgelopen twee jaar geleidelijk ontwikkeld, in het bijzonder met de oprichting van een Schengenraad, i.e. een informele Raadsformatie waarin de ministers van Binnenlandse Zaken de coördinatie en uitvoering sturen van al het beleid dat nodig is voor een goed functionerend Schengengebied met vrij verkeer. Het doel van de oprichting van dit nieuwe politieke forum is om een informele ministeriële bespreking mogelijk te maken over de collectieve verantwoordelijkheid voor en de aanpak van gemeenschappelijke uitdagingen. De dynamische context van het Schengengebied vereist dat de ministers de stand van zaken nauwlettend opvolgen en de uitvoering van individuele en gezamenlijke acties coördineren. Een kernaspect van dit geconsolideerd beheer is de Schengencyclus, een politieke kalender die voor structuur en voorspelbaarheid zorgt tegenover de collectieve inspanningen van de institutionele stakeholders op dit gebied. De Schengenbarometer+, het Schengenscorebord en de nieuwe Schengen landenrapporten zijn de instrumenten waarmee op feiten gebaseerd beheer mogelijk is en de juiste koers kan worden bepaald om nieuwe bedreigingen en uitdagingen voor de stabiliteit van het Schengengebied aan te pakken. Het Belgische voorzitterschap zal dan ook **zowel de Schengencyclus** als de bijbehorende governance-instrumenten blijven consolideren, door ze verder op punt te stellen en ervoor te zorgen dat ze op het juiste moment gecommuniceerd worden, met als doel de Schengenruimte voorspelbaarder, veerkrachtiger en functioneler te maken.

In dit opzicht wil het Belgische voorzitterschap voortbouwen op de inspanningen van het Spaanse voorzitterschap rond de transversale rol van de Werkgroep Schengenaangelegenheden als hoeder van het Schengenproces. Bovendien zal het Belgische voorzitterschap de strategische voorbereiding van de Schengenraad trachten te versterken door middel van een *ad hoc* Schengenvergadering op hoog niveau die zich *trapsgewijs* zal richten op drie dimensies van de Schengen governance:

- i. **Identificatie:** De indicatoren voor de staat van Schengen, of ze nu zijn opgenomen in de algemene, thematische rapporten (zoals het verslag over drugshandel) of individuele landenrapporten, zullen dienen als uitgangspunt en feitelijke basis voor de besprekingen van de *ad-hoc*groep.
- ii. **Remediëring:** De aanbevelingen die volgen op de evaluatieverslagen die de vastgestelde tekortkomingen moeten verhelpen, zullen een overzicht geven van de resterende lacunes in de Schengen governance die de stabiliteit en veerkracht van het Schengengebied als geheel nog steeds bedreigen, alsook

van de manier waarop en de urgentie waarmee deze moeten worden aangepakt;

- iii. **Strategisch vooruitzicht:** Op basis van de identificatie van de resterende lacunes en andere bestaande of toekomstige elementen die van invloed kunnen zijn op de stabiliteit van het Schengengebied, zal het uiteindelijke doel zijn om toekomstgericht en strategisch na te denken over de toekomst van het Schengengebied. Door het voorstellen van wegen en middelen voor verbetering, is het de bedoeling om het Schengengebied verder te verankeren in een holistische, toekomstgerichte en veerkrachtige governance structuur, waardoor de duurzaamheid ervan op de lange termijn wordt gewaarborgd.

De versterking van het grensbeheer is een andere prioriteit voor een veerkrachtig Schengengebied en een goed migratiebeheer. Het Belgische voorzitterschap zal de onderhandelingen met het Europees Parlement over de **Schengengrenscode** trachten af te ronden, vooral in het licht van de terugkerende herinvoering van controles aan de binnengrenzen door verschillende lidstaten. De evaluatie door de Commissie van de Verordening inzake de Europese grens- en kustwacht zal een gelegenheid zijn om na te denken over de rol, de verantwoordelijkheden en de toekomst van het agentschap als essentiële partner in het Europese grensbeheer. Het Belgische voorzitterschap zal ook zorgen voor de opvolging van de meerjarige cyclus voor geïntegreerd grensbeheer.

Daarnaast zal het voorzitterschap zorgen voor de noodzakelijke opvolging van de uitbreiding van het Schengengebied met de toetreding van Roemenië en Bulgarije.

Een hoog niveau van interne veiligheid garanderen

Het Belgische Voorzitterschap zal prioriteit geven aan de strijd tegen georganiseerde criminaliteit, terrorisme en gewelddadig extremisme omwille van hun schadelijke impact. Deze inspanningen zijn cruciaal omdat dergelijke misdaden een bedreiging vormen voor de fundamentele waarden van vrijheid, democratie en de rechtsstaat, die de pijlers vormen van onze Unie. Daarom zal ook toegang tot en uitwisseling van informatie voor onze wetshandhavingdiensten prominent op onze agenda staan.

Georganiseerde criminaliteit

Het Belgische voorzitterschap zal in het bijzonder de aandacht vestigen op de **illegale drugshandel**, die één van de belangrijkste bronnen van inkomsten voor criminele organisaties in de EU vormt en gepaard gaat met een toenemende mate van geweld.

We zullen voortbouwen op de inspanningen die al plaatsvinden in het kader van de EMPACT-acties en bestaande strategieën zoals de *EU-strategie voor de aanpak van georganiseerde criminaliteit 2021-2025* en de *EU-drugsstrategie 2021-2025*. We zullen daarenboven uitvoering geven aan de *Roadmap to Fight Drug Trafficking and Organised Crime*, die in oktober 2023 door de Europese Commissie werd gepubliceerd.. We zullen daarbij prioriteit geven aan een aantal initiatieven die onze overheden en wetshandhavinginstanties nieuwe mogelijkheden bieden in de strijd tegen de georganiseerde criminaliteit. Daarbij zullen we steeds de nadruk leggen op het belang van een ketengerichte aanpak, waarbij alle actoren - met inbegrip van de private sector - samenwerken om de verschillende elementen van de georganiseerde drugscriminaliteit aan te pakken.

In de eerste plaats - en volledig in lijn met de door de Commissie gepubliceerde roadmap - zullen we inzetten op het **vergroten van de weerbaarheid van onze logistieke hubs**. In dit verband zal het Belgische voorzitterschap tijdens een evenement aan de vooravond van de informele Raad Justitie en Binnenlandse Zaken (JBZ) samen met de Europese Commissie de European Ports Alliance lanceren. Deze alliantie is bedoeld om de particuliere sector te verenigen met douane- en wetshandhavingautoriteiten. Samen zullen ze operationele strategieën ontwikkelen om criminele netwerken ervan te weerhouden Europese havens te gebruiken voor drugshandel.

We zullen ook werken aan **een betere beeldvorming van de belangrijkste criminele netwerken die in de EU actief zijn en hun interacties**. Een verbeterde beeldvorming moet het mogelijk maken op Europees niveau een inlichtingenbeeld te vormen dat doeltreffende strategische en operationele besluitvorming mogelijk maakt. Als één van de initiatieven binnen de High-Risk Criminal Networks prioriteit binnen EMPACT, zal Europol in het voorjaar van 2023 voor het eerst een betere Europese beeldvorming publiceren. Tijdens ons voorzitterschap zullen we met het rapport van deze oefening aan de slag gaan en samen met Europol de methodologische verbeterpunten identificeren om deze beeldvorming verder op punt te stellen.

Ten derde zullen we inzetten op het **versterken van de internationale samenwerking, met name met Latijns-Amerika**. Concreet zullen we een eerste COSI-CLASI vergadering organiseren om de structurele samenwerking tussen onze wetshandavingsinstanties verder te intensiveren en te institutionaliseren. We zullen deze opportuniteit ook benutten om een meer structurele samenwerking op veiligheidsvlak op poten te zetten tussen de EU en de CLASI-landen.

In het kader van de EU Roadmap zullen we tenslotte ook het **belang van preventie en de rol van bestuurlijke handhaving** in de strijd tegen georganiseerde criminaliteit verder ingang doen vinden.

Het is voorzien dat de **High-Level Group on Access to Data for Effective Law Enforcement** zijn werkzaamheden onder Belgisch voorzitterschap afrondt. Deze high-level group moet met een gedegen analyse komen van de verschillende behoeften van de law enforcement community binnen een context waarin de digitalisering van interpersoonlijke communicatie en het gebruik van end-to-end encryption de standaard zijn geworden. Hierbij moeten prioritair aanzetten gegeven worden inzake toegang tot geëncrypteerde informatie en dataretentie. Het Belgische voorzitterschap zal erop toezien dat de belangrijkste conclusies van deze denkoefening aan de JBZ-Raad in juni 2024 ter validatie zullen worden voorgelegd.

We streven er ook naar om het welzijn van onze kinderen te waarborgen en hen een veilige omgeving te bieden, zowel offline als online. In dit verband zal het Belgische voorzitterschap werk maken van de **Verordening ter voorkoming en bestrijding van seksueel misbruik van kinderen**. Bovendien zal het Belgische voorzitterschap - op basis van het voorstel van de Europese Commissie - onderhandelen over een passende verlenging van de tijdelijke afwijking van de Richtlijn betreffende privacy en elektronische communicatie.

We zullen ook werken aan de **evaluatie van de Aanbeveling van de Raad inzake operationele politiële samenwerking** met het oog op de verdere versterking van de samenwerking tussen de wetshandavingsinstanties van de lidstaten.

Daarnaast zal het Belgische voorzitterschap onderhandelen over de **Verordening** "on enhancing police cooperation in relation to the prevention, detection and investigation of migrant smuggling and trafficking in human beings, and on enhancing Europol's support to preventing and combating such crimes and amending Regulation (EU) 2016/794. Deze tekst zal het mandaat van Europol in de strijd tegen mensenhandel versterken en van de lidstaten vergen dat zij hun inspanningen en informatie-uitwisseling opvoeren. Het Belgische voorzitterschap zal zorgen voor zoveel mogelijk vooruitgang in de onderhandelingen over het standpunt van de Raad over dit voorstel.

Terrorisme

Het Belgische voorzitterschap zal voortbouwen op de verwezenlijkingen van de vorige voorzitterschappen en een aantal nieuwe thema's en initiatieven belichten. De gewapende conflicten buiten de EU hebben gevolgen voor de interne veiligheid van de EU en kunnen ook extremisme en terrorisme doen aanwakkeren. De afgelopen maanden werd Europa geconfronteerd met terroristische aanslagen gepleegd door zogenaamde *lone wolves*, die geïnspireerd waren door haatzaaiende taal en online desinformatie gelinkt met Koranverbrandingen en de situatie in het Midden-Oosten.

Om die reden zijn de **ontwikkelingen op het vlak van terrorisme en gewelddadig extremisme in de online wereld** één van onze belangrijkste prioriteiten. Het Belgische voorzitterschap zal zich concentreren op de verschillende maatregelen die de afgelopen jaren op EU-niveau zijn genomen om terroristische online-inhoud te monitoren en te beperken. Naast de implementatie van de terroristische online-inhoud-Verordening (TCO) zullen ook aanverwante onderwerpen en uitdagingen aan bod komen, zoals de dialoog met internetbedrijven, de samenwerking tussen internet-verwijzingsunits en de ontwikkeling van het PERCI-platform door Europol. We zullen bijzondere aandacht besteden aan de **verspreiding van online desinformatie en de impact daarvan op gewelddadige radicalisering**. Het Belgische voorzitterschap zal, met de steun van de EU-coördinator voor terrorismebestrijding, de nadruk leggen op de verbanden tussen desinformatie en gewelddadig extremisme en terrorisme, om bewustzijn te creëren, mogelijke tegenmaatregelen en goede Europese praktijken te identificeren. Er zullen ook beleidsaanbevelingen worden ontwikkeld om tot een betere Europese aanpak te komen.

Het Belgische voorzitterschap is vastbesloten om concrete stappen te ondernemen om de Raadsconclusies "Europese burgers beschermen tegen terrorisme: bereikte resultaten en volgende stappen", die onder het Franse voorzitterschap zijn aangenomen, in de praktijk om te zetten. In deze Raadsconclusies wordt onder meer opgeroepen tot **nauwere samenwerking tussen autoriteiten belast met terrorismebestrijding en asiel- en migratieautoriteiten**, zowel op nationaal als op Europees niveau. We zullen initiatieven nemen om elkaars praktijken en structuren met betrekking tot de uitwisseling van informatie beter te begrijpen en om goede praktijken op dit gebied te identificeren.

Een ander belangrijk onderwerp voor ons houdt verband met de Raadsconclusies over het **versterken van de internationale uitwisseling van informatie over vrijgelaten, geradicaliseerde gedetineerden** die onder Spaans voorzitterschap zijn aangenomen. Nieuwe goede praktijken, studies en inzichten zullen worden gedeeld, in het bijzonder over recidive onder terrorismeveroordeelden en over de opvolging van personen die de afgelopen jaren zijn gerepatriëerd uit detentiekampen in Noordoost-Syrië. In 2017 werd de European Database of Terrorist Offenders (EDT) opgezet. Naast België zijn nog vier andere lidstaten bij dit initiatief betrokken (Nederland, Duitsland, Oostenrijk en Zweden). De database bevat profielinformatie over veroordeelde terroristen, verstrekt door de betrokken lidstaten.

Deze informatie is bijvoorbeeld nuttig gebleken om de risicobeoordelingstools, die in veel lidstaten in het gevangeniswezen worden gebruikt, te verfijnen. Het Belgische Voorzitterschap wil een denkoefening op gang brengen om de toekomstige werking van dit belangrijke instrument verder te vrijwaren.

Een ander aandachtspunt betreft onze **veerkracht tegen mogelijke aanvallen met wapens die chemische, biologische, radiologische of nucleaire (CBRN) componenten** bevatten. Sinds 2017 heeft de Europese Unie een actieplan opgesteld om beter voorbereid te zijn en te reageren op mogelijke incidenten op dit gebied. Het Belgische voorzitterschap wil goede praktijken in de verf zetten en een inventariserende discussie houden over de uitvoering van het CBRN-actieplan van de EU, vanuit het perspectief van terrorismebestrijding.

Tot slot zullen we de **ontwikkelingen in het Midden-Oosten, de oorlog in Oekraïne, de preciaire veiligheidssituatie in Afghanistan, de situatie in de detentiekampen in Noordoost-Syrië**, en hun impact op de terroristische dreiging in Europa nauwlettend blijven monitoren. Een regio die we ook specifiek willen belichten, zowel vanuit een binnenlands als buitenlands veiligheids perspectief, is de **Noordelijke Kaukasus en Centraal-Azië**.

Informatie-uitwisseling

De **nieuwe volledig interoperabele IT-architectuur** zal de interne veiligheid verder versterken door het meest geavanceerde systeem voor het beheer van de buitengrenzen ter wereld. Dit zal een vlotte binnenkomst in het Schengengebied van onderdanen van derde landen die vóór hun vertrek gecontroleerd zullen zijn, vergemakkelijken het zal illegale immigratie aanpakken en ons in staat stellen informatie te verkrijgen over personen die hun legale verblijfsduur overschrijden. Nieuwe informatiesystemen worden in gebruik genomen (Entry/Exit Systeem (EES), European Travel Information and Authorisation System (ETIAS) en het Europees Strafregister Informatiesysteem voor onderdanen van derde landen (ECRIS-TCN)) en bestaande databanken worden bijgewerkt (de Schengen- en Visuminformatiesystemen en EURODAC). De interoperabiliteit van deze systemen zal ook de samenwerking en informatie-uitwisseling tussen rechtshandavings-, immigratie- en grenscontroleautoriteiten binnen de EU verbeteren.

De focus ligt in 2024 op de verdere ontwikkeling en implementatie van het Entry/Exit System, dat als eerste nieuw systeem in werking zal treden. Het Belgische voorzitterschap zal de vooruitgang van de ontwikkeling van de IT-systemen nauw opvolgen en erop toezien dat de implementatie van de nieuwe roadmap, die in oktober 2023 door de Europese ministerraad werd goedgekeurd, gebeurt binnen de vooropgestelde termijnen. Transparantie en een open communicatie tussen de EU-lidstaten, de Europese instellingen en eu-LISA zijn hierbij cruciaal. EES kan enkel in werking treden als alle testen met succes werden uitgevoerd, het systeem stabiel is en alle EU-lidstaten technisch en operationeel klaar zijn. Een aantal maatregelen zal een vlotte inwerkingtreding ondersteunen. Deze maatregelen, zoals een geleidelijke invoering van EES en de mogelijkheid van een preregistratie, zullen belangrijk zijn om de wachttijden aan de grenzen te beperken bij de start van EES. Het Belgische voorzitterschap zal erover waken dat de maatregelen tijdig en voldoende worden uitgewerkt zodat de EU-lidstaten ze efficiënt kunnen inzetten.

Na de formele goedkeuring van de **Prüm II-Verordening** zullen we aandacht besteden aan de eerste maatregelen om de nieuwe mogelijkheden die deze verordening biedt, te implementeren.

We zullen de voortgang van de onderhandelingen over de **samenwerkingsovereenkomst tussen de EU en Interpol** op Raadsniveau van dichtbij opvolgen met het oog op het tijdig goedkeuren van dit akkoord. Een dergelijk akkoord is van groot belang voor de volledige implementatie van de interoperabiliteitsarchitectuur en zal ook de (ver)nieuw(d)e rechtsgrondslag vormen voor informatie-uitwisseling tussen Interpol en Europol, EPPO en Eurojust .

Een ander aandachtspunt is het voorstel dat de VS aan de verschillende lidstaten van de Unie gedaan heeft om de informatie-uitwisseling met het oog op het grensbeheer te versterken. We zullen ons toewijden op het verkrijgen van meer duidelijkheid over de manier waarop en de grenzen waarbinnen de onderhandelingen met de VS over dit **Enhanced Border Security Partnership** moeten worden gevoerd.

Het Belgische voorzitterschap zal ook de capaciteiten van de lidstaten op het gebied van **travel intelligence** trachten te verbeteren. We zullen een conferentie organiseren over de toekomst van travel intelligence om de dialoog op gang te brengen over een efficiënter gebruik en de harmonisatie van bestaande en toekomstige API-, PNR- en ETIAS-systemen.

Het PNR-systeem (Passenger Name Record) is de afgelopen jaren uitvoerig gebruikt door de veiligheidsdiensten van de verschillende lidstaten in de strijd tegen terrorisme en zware criminaliteit. De recente uitspraak van het Europese Hof van Justitie heeft echter een grote impact op de werking van de passagiersinformatie-eenheden en andere autoriteiten. Daarom zal het Belgische voorzitterschap de lidstaten steunen bij de implementatie van de uitspraken er zoveel mogelijk voor zorgen dat **aanpassingen aan de werking van de PNR-systemen** op een coherente manier gebeuren die tegemoetkomt aan de grieven van het Hof, zonder aan doeltreffendheid in te boeten.

Een bijzonder aandachtspunt is de manier waarop lidstaten omgaan met de **cross-matching van PNR-gegevens met SISII**. Het is de ambitie van België om, in samenwerking met de Europese Commissie en de lidstaten, **richtlijnen** te ontwikkelen die een meer geharmoniseerde aanpak van de manier waarop wordt omgegaan met de resultaten van deze cross-matching mogelijk maken.

Het is van even groot belang **om het externe beleid van de Europese Unie inzake PNR** nauwgezet op te volgen, aangezien steeds meer landen wereldwijd PNR-systemen invoeren die "Europese" luchtvaartmaatschappijen vereisen om gegevens door te geven aan deze respectieve landen. Er moet voor worden gezorgd dat deze maatschappijen niet met belangenconflicten te maken krijgen, terwijl onze passagiersinformatie-eenheden alle relevante PNR-gegevens die van belang zijn voor hun operationele activiteiten, moeten kunnen blijven ontvangen

Ten gevolge van een veranderd dreigingslandschap en verschillende ontwikkelingen op het gebied van grensbeheer en wetshandhaving is de API-richtlijn (**Advanced Passenger Information**) van 2004 aan vernieuwing toe. Daarom heeft de Europese Commissie in december 2022 twee nieuwe initiatieven gelanceerd: een Verordening omtrent het gebruik van API op het vlak van grensbeheer alsook een Verordening over het gebruik van API voor ordehandhavingdoeleinden. De goedkeuring van deze instrumenten zal één van onze belangrijkste prioriteiten zijn.

België streeft naar een sterke bevoegdheid voor de lidstaten op dit gebied en tracht een evenwicht te vinden tussen de bescherming van persoonsgegevens en het efficiënte gebruik van API in de strijd tegen terrorisme en zware criminaliteit, alsook het gebruik ervan voor grensbeheer. Aangezien er een breed draagvlak is voor een verdere analyse van de uitbreiding van het API-/PNR-systeem naar andere vervoerswijzen, zal België ook samenwerken met de Europese Commissie bij de **uitvoering van de aangekondigde studies over de uitbreiding van het API-systeem naar vervoer over zee en land**, waarbij gebruik zal worden gemaakt van de Belgische ervaring op dit gebied.

Criminaliteitspreventie

Op vlak van preventie zal het Belgische voorzitterschap zich richten op **het versterken van informatie-uitwisseling en het betrekken van burgers bij het veiligheidsbeleid**.

Om informatie-uitwisseling te faciliteren zullen we twee platformen oprichten die als doel hebben de samenwerking en de uitwisseling van ervaringen tussen de lidstaten te bevorderen. Een eerste platform betreft de informatie-uitwisseling over de bestrijding van voetbalgerelateerd wangedrag en geweld, het tweede een Europees netwerk van experts op het gebied van private veiligheid.

Daarnaast willen we ook de rol van de burger in het veiligheidsbeleid en de relatie tussen burgers en veiligheidsberoepen versterken met het oog op de preventie van geweld tegen veiligheidsberoepen. Tot slot zullen we tijdens ons voorzitterschap de nodige inspanningen leveren voor de verdere uitbouw van EUCPN (European Crime Prevention Network) en ENAA (European Network on the Administrative Approach) secretariaat tot een permanent orgaan.

Capaciteiten versterken om crisissen en rampen te voorkomen, erop voorbereid te zijn en erop te reageren

Het Belgische voorzitterschap zal zich vooral richten op **het versterken van de crisisbeheermechanismen van de EU** door een formele Raadswerkgroep op te richten. Zodra de definitieve vorm van deze werkgroep door de lidstaten is bepaald, zal het Belgische voorzitterschap de nodige inspanningen leveren om de werkgroep operationeel te maken.

Een ander aandachtspunt van ons voorzitterschap zullen de *lessons learned* zijn die worden getrokken uit de activering van het IPCR-mechanisme (geïntegreerde regeling politieke crisis-respons) tijdens de COVID-19-pandemie en in de nasleep van de aardbevingen in Turkije en Syrië, evenals uit de activeringen die nog aan de gang zijn. Ook zullen we de Spaanse inspanningen voortzetten om de banden tussen het IPCR-mechanisme en de nationale autoriteiten voor crisisbeheer te versterken, met name door hierover Raadsconclusies op te stellen. Een ander aspect in het versterken van deze banden zal de herwaardering van het Horizon Scanning Network zijn. We zullen ook de reflectie opvolgen die door Spanje werd geïnitieerd over de grensoverschrijdende samenwerking inzake crisisbeheer. Tot slot zal het Belgische voorzitterschap Oekraïne blijven steunen en de ontwikkelingen in het Midden-Oosten blijven volgen door crisisbeheermechanismen van de EU, zoals het IPCR, te blijven activeren zolang dat nodig is.

Voorts zullen we de onderhandelingen voortzetten over het ontwerp van de "Raadsaanbeveling betreffende een blauwdruk om de respons op verstoringen van kritieke infrastructuur van aanzienlijk grensoverschrijdend belang op Unieniveau te coördineren". Bovendien zullen we streven naar een pragmatische aanpak voor een efficiënte samenwerking tussen de lidstaten op dit gebied.

In **de strijd tegen hybride bedreigingen** zoals buitenlandse inmenging door informatiemaniplatie en ter versterking van de democratische weerbaarheid, zullen we de relevante instrumenten van het Strategisch Kompas, zoals hybride toolboxen, buitenlandse informatie-manipulatie en inmenging en snellereactieteams tegen hybride dreigingen, blijven toepassen en ontwikkelen.

We zullen ook bijzondere aandacht besteden aan de **Europese verkiezingen**. Om de integriteit van de verkiezingen te beschermen en onze democratische weerbaarheid tegen hybride campagnes te versterken, zullen we Raadsconclusies opstellen over de voorbereiding en veiligheid van de verkiezingen en een table-top-oefening organiseren. Andere belangrijke prioriteiten van het Belgische voorzitterschap in dit verband zijn de economische veiligheid, de hybride dreigingen in Afrika en de verbanden tussen hybride dreigingen en terrorisme/extremisme.

Het Belgische voorzitterschap zal de werkzaamheden en initiatieven met betrekking tot de versterking van het **EU-mechanisme voor civiele bescherming (UCPM)** voortzetten en verdiepen door voort te bouwen op de belangrijke bijdrage van dit mechanisme aan de weerbaarheid in geval van rampen. Het werk zal in het bijzonder gebaseerd zijn op het vijfjarig verslag over de uitvoering van het UCPM-besluit, dat gaat over de efficiëntie, de winstgevendheid en de voortzetting van de uitvoering van het UCPM-besluit, evenals de discussie over de toekomst van het UCPM die onder het Spaanse voorzitterschap is begonnen. Het voorzitterschap zal de rol en de plaats van het UCPM binnen de ruimere architectuur van risicobeheer in Europa naar voren brengen. Deze heeft de laatste jaren aanzienlijke veranderingen ondergaan als gevolg van rampen zoals de COVID-19-pandemie, wat de behoefte aan nieuwe initiatieven verklaart. Er zal bijzondere aandacht worden besteed aan de interactie tussen het UCPM en andere mechanismen en spelers, waaronder intersectorale initiatieven, zoals ICPR, HERA (Health Emergency Preparedness and Response) en het komende project preparEU, dat tot doel heeft burgerparticipatie te stimuleren.

Conclusie

*Het Belgische voorzitterschap is vastbesloten om een **alomvattende en coherente agenda** uit te werken die de kritieke uitdagingen voor de Europese Unie aanpakt. Met een focus op het versterken van de asiel- en migratiesystemen, het verbeteren van de Schengen governance, het verzekeren van een robuuste interne veiligheid, en het voorbereiden op en reageren op crises en rampen, willen we de fundamenteën van onze Unie versterken.*

Door samenwerking, innovatieve oplossingen en een standvastige toewijding aan onze gedeelde waarden en beginselen bouwen we aan een veerkrachtiger, veiliger en welvarender Europa. Terwijl we door deze complexe en evoluerende landschappen navigeren, is het niet alleen onze visie om de onmiddellijke behoeften van onze Unie aan te pakken, maar ook om de basis te leggen voor een duurzame en inclusieve toekomst voor alle Europese burgers.

Het Belgische voorzitterschap kijkt ernaar uit om nauw samen te werken met alle lidstaten en stakeholders op deze essentiële reis, in het vertrouwen dat we samen een sterker en meer verenigd Europa kunnen bereiken.